

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet **Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52)**

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet har inga invändningar mot förslagen i betänkandet men påtalar vikten av att ha ett funktionshindersperspektiv i den fortsatta beredningen av förslagen. Myndigheten för delaktighet ser en risk i att vissa säkerhetslösningar kan vara så komplicerade att hinder uppstår för personer med funktionsnedsättning. Myndigheten för delaktighet menar dock att det finns stora synergier mellan att samordna ansvar för informationssäkerhet med ansvar för att vägleda mot tillgängligare och mer användbara digitala lösningar.

Myndigheten för delaktighet välkomnar förslaget om att den nya digitaliseringsmyndigheten får ett tydligt instruktionsenligt ansvar att främja skyddet av den personliga integriteten samt stödja lösningar som nyttjar integritetsskyddande arbetssätt och teknik.

Myndigheten för delaktighet anser att det föreslagna uppdraget till Vinnova för att främja projekt som involverar integritetsskyddande teknik och arbetssätt, även bör inkludera tillgänglighet och universell utformning som kvalitetsaspekter.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten för delaktighet har inga invändningar mot de förslag som lämnas i betänkandet. Myndigheten för delaktighet önskar dock påtala vikten av att genomgående ha ett funktionshindersperspektiv i den fortsatta beredningen av betänkandets förslag och lämnar därför vissa kommentarer som syftar till att tydliggöra detta perspektiv.

Myndigheten för delaktighets utgångspunkt för frågor om personlig integritet är den människorättsbaserade modellen om funktionshinder, som följer av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, vilken Sverige har ratificerat. I konventionens artikel 17 fastslås att alla personer med funktionsnedsättning har rätt till respekt för sin fysiska och psykiska integritet på lika villkor som andra. Exempelvis kan uppgifter om en persons funktionsnedsättning vara känsliga för dennes personliga integritet. Det är därför angeläget att i den fortsatta beredningen av integritetsskyddande åtgärder även säkerställa skyddet för personer med funktionsnedsättning.

Av Sveriges åtaganden enligt konventionen följer även skyldigheter avseende universell utformning och tillgänglighet. Det handlar om hur samhället ska ställas om så att det blir utformat med hänsyn tagen till alla människors olika förutsättningar, behov och funktionsförmåga. Närmare vägledning i dessa frågor ges av kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning i allmän kommentar nr 2 om artikel 9, tillgänglighet.¹

Myndigheten för delaktighet önskar i sammanhanget uppmärksamma att den ökade digitaliseringen i samhället kan medföra funktionshinder, dvs. att hinder för ett jämlikt deltagande uppstår för personer med funktionsnedsättning. Det finns en risk att de säkerhetslösningar som tas fram är så komplicerade att vissa personer utestängs från viktiga samhällstjänster.

¹ <http://www.mfd.se/globalassets/dokument/publikationer/rapporter/2016/2016-16-allman-kommentar-nr-2-2014-om-artikel-9-tillganglighet.pdf>

Ett exempel på en sådan risk är oanvändbara och otillgängliga e-legitimationer.

8.2.1 En myndighet med samlat ansvar för den offentliga förvaltningens digitalisering

Myndigheten för delaktighet välkomnar förslaget om att den nya digitaliseringsmyndigheten får ett tydligt instruktionsenligt ansvar att främja skyddet av den personliga integriteten samt stödja lösningar som nyttjar integritetsskyddande arbetssätt och teknik.

Myndigheten för delaktighet har i tidigare remissvar fört fram uppfattningen att ansvaret för förvaltningen av webbjaktlinjer.se, som idag ligger hos Post- och telestyrelsen, bör föras över till den föreslagna nya digitaliseringsmyndigheten. Myndigheten för delaktighet anser att det finns stora synergier mellan att samordna ansvar för informations-säkerhet med ansvar för att vägleda mot tillgängligare och mer användbara digitala lösningar.

15.2.2 Integritetsskyddande teknik och arbetssätt

Myndigheten för delaktighet kan se en risk för att informationssäkerhetsfrågorna prioriteras högre än tillgänglighet, användbarhet och universell utformning eller rent av bedöms stå i motsatsförhållande till dessa aspekter av teknikens kvalitet. Myndigheten för delaktighet vill därför understödja förslaget att Vinnova bör få i uppdrag att främja projekt som involverar integritetsskyddande teknik och arbetssätt. Myndigheten för delaktighet instämmer i konstaterandet att det finns outnyttjade möjligheter att stärka integriteten utan negativa effekter på användbarhet och effektivitet. Myndigheten för delaktighet anser dock att ett sådant uppdrag även bör inkludera tillgänglighet och universell utformning som kvalitetsaspekter.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), t.f. avdelningschef Monica Rydén samt utredare Hans von Axelson (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén

Hans von Axelson